

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

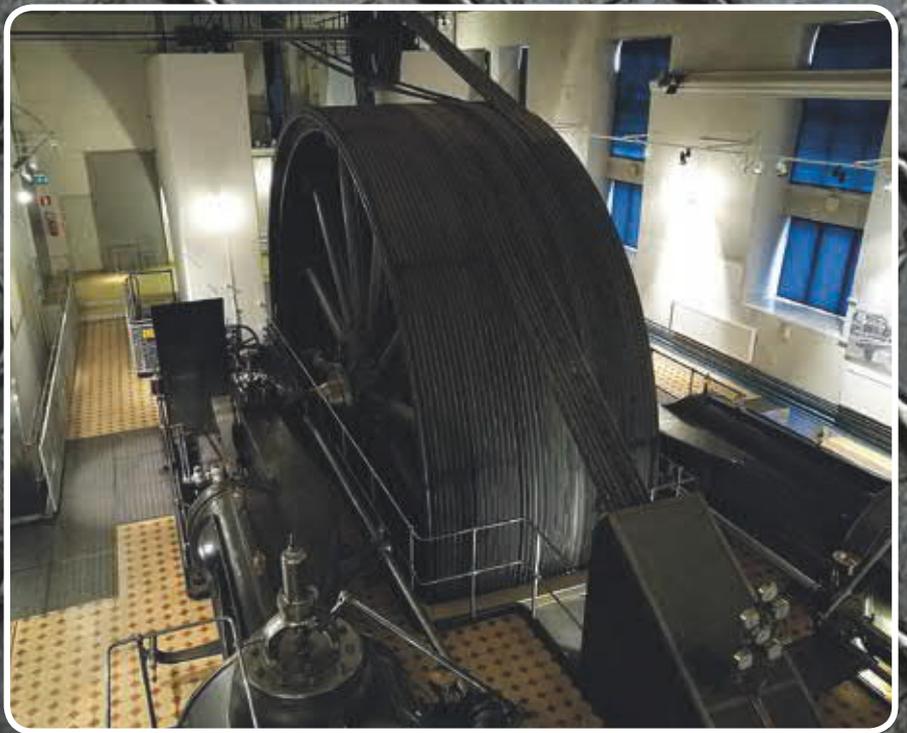
Manninen, R. (2019) Teollisuuden historiaa höyrykonemuseossa. Toolilainen, 2019:1, s.20.

URL: http://www.tool.fi/wp-content/uploads/2019/03/TOOL_1_2019_netti.pdf

REIJO MANNINEN
Tampereen ammattikorkeakoulu

Finlaysonin puuvillatehtaan voimälähteenä käytetty höyrykone on edelleen alkuperäisellä paikallaan Työväen museo Werstaassa Tampereella. Höyrykone oli käytössä vuosina 1900–1926 ja varavoiman lähteenä 1950-luvun puoliväliin asti. Höyrykone valmistui Sveitsissä Sulzerin tehtaalla vuonna 1899. Koneen höyrystylinteriparit nimettiin Heleneksi ja Marieksi tehtaan omistajien vaimojen mukaan.

Höyrykoneen teho oli 1650 hevosvoimaa (1,2 MW) ja vauhtipyörän halkaisija peräti 8,1 m. Höyrinpaine oli 12 atm. Kone onkin suurin Suomessa koskaan käytössä ollut tehdashöyrykone. Koneen hinta aikanaan oli 355 000 Sveitsin frangia, joka nykyrahassa on noin 1,3 miljoonaa euroa.

Höyrykone muuntaa lämpöenergiaa liike-energiaksi. Vettä lämmitetään höyrykattilassa, josta höyry lasketaan sylintereihin vuorotellen männän kummallekin puolelle. Näin mäntä liikkuu edestakaisin. Männän liike välitetään liikuntakoneiston avulla vauhtipyörälle. Näin vauhtipyörä pyörii.

Teollisuuden historiaa

Keskipakosäädin eli regulaattori, jolla tasaan koneen nopeutta. Säätimen yläosassa on kaksi palloa, jotka nousevat ja laskevat keskipakovoiman vaikutuksesta. Näin voidaan säätää sylinteriin virtaavan höyryn määrää.

